

การจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวรารามวรวิหาร

Security Management of Wat Sothon Wararam Worawihan

ณัฐญา ทองรัตน์¹ และวีรพล กุลบุตร²

Natthaya Thongrat and Weerapol Gulabutr

Received: July 06, 2020

Revised: September 29, 2022

Accepted: October 24, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ 4) ศึกษาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการ จำนวน 452 คน ได้แก่ ผู้ที่เข้ามาในสักการ ไหว้พระขอพร ท่องเที่ยวหรือมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ ด้วยวิธีตอบแบบสอบถามใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการความปลอดภัย จำนวน 6 คน ได้แก่ กรรมการวัด, กรรมการฝ่ายสงฆ์, เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น, เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง ทหาร, ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง พบว่า 1) สภาพปัญหาในการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นปัญหาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ คือ มีมุมอับสายตาที่ง่ายต่อการเกิดอาชญากรรม 2) ระดับความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก พบว่า การจัดการด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนอยู่ในระดับความคิดเห็นที่น้อยที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยใน

¹⁻² คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ; Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy
Corresponding author, e-mail: natthaya.saw13@gmail.com, Tel. 062-6298261

ชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหารแตกต่างกัน 4) แนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหารมีการบริหารที่เน้นทั้งเชิงรับและเชิงรุกบูรณาการร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านบุคคล ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านอุบัติเหตุ เพื่อให้ทำให้ระบบการรักษาความปลอดภัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การจัดการความปลอดภัย, แนวทางการจัดการความปลอดภัย, วัดโสธรวรารามวรวิหาร

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the problems in life and property security management; 2) to study the opinion levels of service users towards life and property security management; 3) to study the relationship between personal factors and opinions on life and property security management; and 4) to study security management guidelines for life and property. This was a mixed methods research. The sample group was 452 people who came to use the service, including those who came to worship, pray for blessings, travel or have other purposes by answering questionnaires using accidental sampling method. Statistics used to analyze data were percentage, mean and standard deviation. There were in-depth interviews with six people involved in security management, namely temple committees, the Sangha committees, local officials, security officers, soldiers, polices and administrative officials. It was found that 1) the problem of life and property security management of Wat Sothon Wararam Worawihan was a physical environment problem, which was a blind corner that was prone to crime; 2) opinions of service users in all aspects, overall, were at the high level. In terms of physical environment management, it was found that there was a mean and a smallest deviation in the opinion level; 3) the relationship between personal factors and opinions towards life and property security management of Wat Sothon Wararam Worawihan were different; 4) in the aspect of security management guidelines in the life and property of Wat Sothon Wararam Worawihan, there was an administration

that emphasized both defensive and proactive, integrated with those involved in security to meet the needs of those who came in using the service both in terms of physical environment, people, information and accident to make the security system more quality.

Keywords: Safety Management, Safety Management Guidelines, Wat Sothon
Wararam Worawihan

บทนำ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชียภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 50 ของโลกและเป็นอันดับที่ 12 ของทวีปเอเชีย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) และในปัจจุบันกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยการท่องเที่ยวแบ่งได้ คือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งในประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของประเทศไทยสามารถดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศให้เข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จากสถิตินักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศได้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 3,219,305 คน ในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 3,188,390 คน และ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 30,915 คน โดยคิดเป็นจำนวนร้อยละ 99.04 และร้อยละ 0.96 ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดฉะเชิงเทราตามลำดับ

วัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงที่สำคัญของประเทศ และตั้งอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นสถานที่ประดิษฐานหลวงพ่อพุทธโสธร อันเป็นที่เคารพและสักการะและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยวัดโสธรวรารามวรวิหารอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงประมาณ 80 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ 2 ชั่วโมง ด้วยความศรัทธาดีลี้ของหลวงพ่อโสธรเป็นที่ประจักษ์แก่ผู้มีจิตศรัทธา ในความเชื่อที่ว่า ผู้ที่ได้มาขอพรกับหลวงพ่อโสธร ส่วนมากมักจะสมปรารถนาในเรื่องการค้าขาย ประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ มีโชคลาภเงินทอง และสุขภาพแข็งแรง ทำให้มีประชาชนจำนวนมากต่างหลั่งไหลเข้ามากราบไหว้และขอขมามีจากหลวงพ่อปกป้องคุ้มครองหรือขอพรให้หายจากโรคร้ายไข้เจ็บ ดังนั้นจึงมี

ประชาชนจากทั่วประเทศเดินทางเข้ามานมัสการเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันหยุดประจำสัปดาห์รวมถึงวันหยุดตามเทศกาลและวันหยุดราชการอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันเทศกาลสำคัญและงานนักขัตฤกษ์นั้น จะมีผู้เข้ามานมัสการหลวงพ่อพุทโสธรเป็นจำนวนมากหลายแสนคนเพียงในวันเดียว

จากสถิติการเกิดอาชญากรรมในประเทศจากศูนย์ปฏิบัติการตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2565) ในระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2560-มิถุนายน พ.ศ. 2561 พบว่า มีคดีปล้นทรัพย์จำนวน 118 ราย, ชิงทรัพย์จำนวน 658 ราย, ชิงทรัพย์จำนวน 1,146 ราย และลักทรัพย์จำนวน 28,160 ราย โดยจะเห็นได้ว่ามีคดีลักทรัพย์ และคดีชิงทรัพย์มีจำนวนมากเป็นสองอันดับแรกและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวมักเกิดในสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งชุมนุมคน ส่วนในด้านสถิติการเกิดอาชญากรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยข้อมูลจากชุดข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) (2565) Data Platform ในระหว่างปี พ.ศ. 2560-พ.ศ. 2564 จำแนกตามประเภทความผิด ได้แก่ ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ได้รับแจ้งจำนวน 1,164 ราย จับกุมได้จำนวน 1,430 ราย, ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ได้รับแจ้งจำนวน 3,084 ราย จับกุมได้จำนวน 180 ราย โดยจำนวนสถิติการเกิดอาชญากรรมดังกล่าวทำให้ต้องมีการเฝ้าระวังและป้องกันในพื้นที่ โดยเฉพาะการเฝ้าระวังของมิจฉาชีพที่เข้ามา ก่อเหตุในวัดโสธรวรารามวรวิหาร ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา พบว่า วัดโสธรวรารามวรวิหารได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัย และเป็นปัญหาที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวประสบเหตุเมื่อเดินทางมานมัสการหลวงพ่อพุทโสธร โดยสามารถสรุปปัญหาแบ่งออกเป็นดังนี้ 1) ความไม่ปลอดภัยจากพวกมิจฉาชีพที่กรีดขูดขูด ทูบ กระชกขูด การลักทรัพย์จากนักท่องเที่ยว 2) ความไม่สะดวกในการบริหารจัดการพื้นที่จอดรถยนต์ 3) ความไม่เป็นระเบียบของร้านค้าและผู้ประกอบการค้าในชุมชน เป็นต้น โดยปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ได้ส่งผลกระทบทำให้วัดโสธรวราราม ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ขาดความโดดเด่น ด้วยคุณค่า นอกจากนั้น ศักยภาพความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวยังมีน้อยมาก รวมทั้งยังขาดการจัดการความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว จึงทำให้ระบบการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในวัดโสธรวราราม ไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวจากสถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจังหวัดฉะเชิงเทรา อีกทั้งสภาพปัญหาการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหารนั้นเป็นอย่างไร ระดับความคิดเห็น ซึ่งมีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหารตลอดจนการหาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหารเป็นอย่างไร

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวรารามวรวิหาร เพื่อให้ได้แนวทางการจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินภายในวัดและเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้เข้ามาใช้บริการให้รู้สึกปลอดภัยเมื่อมานมัสการหลวงพ่อพระพุทธรโสธร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร
4. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวรารามวรวิหาร จึงได้นำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ได้แก่ นักท่องเที่ยวไทย เนื่องจากประชากร มีขนาดใหญ่และไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นการกำหนดขนาดตัวอย่าง สามารถคำนวณจากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างจาก W.G. Cochran (1953) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 สูตรในการคำนวณที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ค่ารวมแทนค่าได้ $N = 384.16$ เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการรวบรวมข้อมูลและเพื่อให้การเก็บข้อมูลแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ มีความน่าเชื่อถือของงานวิจัยเพิ่มขึ้น ดังนั้น จำนวนตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 452 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยนำไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) หาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ย IOC > 0.5 ของข้อคำถาม นำข้อคำถามมาใช้ในการศึกษาการหาความเชื่อมั่น (Reliability) จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักท่องเที่ยว จำนวน 40 คน การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีการของ Cronbach Alpha ค่าที่ได้อยู่ที่ .961 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นต้องมากกว่า

.80 จึงเป็นค่าที่ยอมรับได้และในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลการจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวรารามวรวิหาร โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) (Standard Deviation) นำข้อมูลมาวิเคราะห์สมมติฐานในการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ Independent-Samples t-test, One-way ANOVA ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม และ Multiple Comparison ในการเปรียบเทียบเชิงซ้อนส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการเพิ่มเติมจากการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มประชากรตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวราราม จำนวน 6 คน ได้แก่ กรรมการวัด จำนวน 1 คน, กรรมการฝ่ายสงฆ์ 1 รูป, เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น 1 คน, เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง ทหาร จำนวน 1 คน, ตำรวจ จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง จำนวน 1 คน สัมภาษณ์แบบเป็นกลุ่มและการสนทนากลุ่ม นำผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณมาทำแบบสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาทำการถอดเทปที่บันทึกเสียงมาพิจารณาและวิเคราะห์ รวมทั้งจับประเด็นที่สำคัญ ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงข้อมูลให้มีความละเอียดชัดเจน นำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปหาปัญหาในการจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวราราม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวรารามวรวิหาร

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาในการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร พบว่า อาชญากรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในวัดโสธรวรารามวรวิหารเป็นอาชญากรรมที่ไม่มี ความสลับซับซ้อน สามารถเกิดขึ้นตามปกติในสังคม เช่น การลักทรัพย์ การย่องเบา เรี่ยไรเงินทำบุญ บังคับชู้เชื้อ เป็นต้น โดยผู้กระทำความผิด ส่วนมากเป็นบุคคลภายนอกพื้นที่ จากการสัมภาษณ์ ตำรวจนายหนึ่ง ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาในการจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวรารามในพื้นที่ บริเวณภายในวัด มีมุมอับสายตาที่ง่ายต่อการกระทำความผิด เช่น บริเวณโซนจอดรถบริเวณ ด้านหลังวัดและที่จอดรถฝั่งตรงข้าม ที่เป็นส่วนของโรงเรียน รวมถึงจุดวางรองเท้า เป็นต้น

สภาพปัญหาประเด็นหนึ่งที่สำคัญ คือ กล้องวงจรปิดบางตัวเสียหายและยังไม่ได้รับการซ่อมแซมเป็นช่องว่างในการกระทำผิดของคนบางกลุ่มกรณีตัวอย่างเช่นในบริเวณลานจอดรถแม้ว่าในปัจจุบันมีการจัดระเบียบการจอดรถยนต์ แต่ยังพบว่า มีกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่ประกอบอาชีพเป็นเจ้าหน้าที่โบกรถเพื่อขายพวงมาลัยและเครื่องบูชาในราคาที่สูงกว่าราคาปกติ หากนักท่องเที่ยวหรือ

ผู้เข้ามาใช้บริการไม่ซื้อก็จะก่อเหตุ เช่น ขูดรถ กรีดยางรถ ทูบรถ และใช้ถ้อยคำด่าทออย่างหยาบคาย เป็นต้น นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้กล่าวถึงสาเหตุที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นช่องว่างให้เกิดการกระทำผิด คือ บางพื้นที่ไฟส่องสว่างไม่เพียงพอในช่วงเวลาที่ผ่านมาริเวณแผงขายไข่ต้มหน้าวัดถูกคนร้ายจัดร้านเข้ามาขโมยไข่ไก่หลายครั้ง ซึ่งเป็นสภาพปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพเท่านั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่า ด้านบุคคลมีส่วนในการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีอัตรากำลังพลไม่เพียงพอต่อการการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการมีเจ้าหน้าที่ตรวจตราบริเวณลานจอดรถไม่เพียงพอก็เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้

2. ระดับความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร จากข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 452 คน จำแนกเป็นเพศหญิง 312 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 และเพศชาย 140 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 31-40 ปี จำนวนทั้งสิ้น 106 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 การศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวนทั้งสิ้น 274 คน คิดเป็นร้อยละ 60.60 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ จำนวนทั้งสิ้น 448 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท จำนวนทั้งสิ้น 298 คน คิดเป็นร้อยละ 65.90 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้ามานมัสการไหว้พระขอพร จำนวนทั้งสิ้น 380 คน คิดเป็นร้อยละ 84.10 พบว่าระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.628 อันดับที่ 1 คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.94 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.757 อันดับที่ 2 คือ ด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.784 อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 3 คือ ด้านอุบัติเหตุ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.66 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.801 อยู่ในระดับมาก และอันดับที่ 4 คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.654 อยู่ในระดับมาก ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร

อันดับ	การจัดการด้านความปลอดภัย	$\bar{X}$	SD	แปลความ
1.	ด้านข้อมูลข่าวสาร	3.94	0.757	มาก
2.	ด้านบุคคล	3.70	0.784	มาก
3.	ด้านอุบัติเหตุ	3.66	0.801	มาก

อันดับ	การจัดการด้านความปลอดภัย	$\bar{X}$	SD	แปลความ
4.	ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.41	0.654	มาก
	รวม	3.65	0.628	มาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร พบว่าจากการศึกษางานวิจัยเชิงปริมาณ ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและผู้เข้ามาใช้บริการวัดโสธรวรารามวรวิหาร สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

3.1 เพศ กลุ่มตัวอย่างไม่ว่าเป็นเพศหญิงหรือเพศชายมีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร แตกต่างกัน

3.2 อายุ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร แตกต่างจากอายุ 31-40 ปี และอายุ 21-30 ปี มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร แตกต่างจากอายุ 31-40 ปี

3.3 ระดับการศึกษาและรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยรายเดือนที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร ไม่แตกต่างกัน

3.4 วัดอุประสงค์ในการเข้าใช้บริการ กลุ่มตัวอย่างของผู้เข้ามาใช้บริการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวและนมัสการไหว้พระขอพรมีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร แตกต่างจากผู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิบัติหน้าที่ภายในวัดและพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ และผู้ที่เข้ามาใช้บริการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนมัสการไหว้พระขอพร มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร แตกต่างจากผู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพักอาศัยอยู่ในพื้นที่

4. แนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในประเด็นเกี่ยวกับแนวทาง แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

4.1 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จากการสัมภาษณ์กรรมการวัด พบว่า แนวทางการจัดการความปลอดภัยและทรัพย์สิน ทางวัดมีการบริหารจัดการที่เน้นทั้งเชิงรับและเชิงรุกมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดมากกว่า 170 ตัว มีเจ้าหน้าที่ดูแลควบคุมกล้องวงจรปิด 24 ชั่วโมง ทั้งใน

ลานจอดรถ โบสถ์ใหญ่ บริเวณรอบ ๆ วัด ทางคณะกรรมการวัดมีการร่วมประชุมกับตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องในทุกเดือน เพื่อหาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมามีคนร้ายก่อเหตุในพื้นที่บริเวณวัดบ่อยครั้ง ทั้งขโมยรองเท้า ขโมยเงินทำบุญ ขโมยกระเป๋าสตางค์ เป็นต้น โดยหาแนวทางร่วมกันเพื่อลดการก่อเหตุของคนร้าย ทั้งมีการปรับมุกกล้องวงจรปิดเพื่อลดมุมอับสายตาบริเวณจุดวางรองเท้า บริเวณลานจอดรถ บริเวณในอุโบสถ และการเพิ่มไฟส่องสว่างภายในบริเวณวัดก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดโอกาสในการกระทำผิดของคนร้าย ส่วนห้องน้ำวัดเป็นห้องน้ำรวมทางวัดมีการจัดการดูแลความปลอดภัยมีแผงกั้นสำหรับทางเดินเข้า-ออกที่ชัดเจนและมีคนดูแลทำความสะอาด พร้อมทั้งมีการเปิดปิดเป็นเวลาทำให้ระบบการรักษาความปลอดภัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 ด้านบุคคล จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พบว่า ทางวัดมีการจัดอัตรากำลังพลในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งภายในวัดจะมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจำนวน 4 คน ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งป้องกันการโจรกรรมและอาชญากรรม การสูญเสียอื่น ๆ ทั้งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่เข้ามาใช้บริการภายในวัดโสธรวรารามวรวิหาร ตามความเหมาะสม แต่ด้วยข้อจำกัดทางอัตรากำลังพลไม่สอดคล้องกับผู้เข้ามาใช้บริการภายในวัดทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง แม้ว่าในวันเสาร์และวันอาทิตย์จะมีเจ้าหน้าที่อาสาเข้ามาช่วยดูแลยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เข้ามาใช้บริการ ปัญหาอุปสรรคสำคัญของดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือการขาดความเข้มงวดในการสแกนผู้เข้ามาใช้บริการภายในวัด และอีกประการที่สำคัญ คือ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและอาสาสมัครยังขาดทักษะในการเจรจาสื่อสารกับชาวต่างชาติที่เข้ามาใช้บริการทำให้การช่วยเหลือไม่ทันทั่วถึง เป็นต้น

4.3 ด้านข้อมูลข่าวสาร จากการสัมภาษณ์กรรมการวัดและกรรมการฝ่ายสงฆ์ พบว่าทางวัดจัดให้มีเจ้าหน้าที่วัดที่เป็นโฆษกประกาศแจ้งเตือนให้ผู้เข้ามาใช้บริการระมัดระวังทรัพย์สิน สิ่งของมีค่าอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ทางวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเฟซบุ๊ก เว็บไซต์ และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ในกรณีที่พบเห็นการก่อเหตุ เช่น การแอบอ้างเรียขเงินทำบุญ การขโมยสิ่งของมีค่า เพื่อเป็นการแจ้งเตือนให้ผู้เข้ามาใช้บริการให้ระมัดระวังสิ่งของมีค่าของตน

4.4 ด้านอุบัติเหตุ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พบว่า วัดโสธรวรารามวรวิหาร ไม่มีหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นภายในวัดแต่มีโรงพยาบาลอยู่หน้าวัดเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดเปิดเป็นศูนย์ดูแล ส่วนใหญ่ที่พบผู้ที่เข้ามาใช้บริการไม่มีการเจ็บป่วยที่ต้องให้ทางวัด

ดูแล ส่วนป้ายเตือนทางวัดมีการติดตั้งป้ายเตือนในลักษณะของอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นบ่อยในทุกจุดที่มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ ส่วนการจัดพื้นที่จราจรในช่วงที่ผ่านมา มีอุบัติเหตุการเฉี่ยวชนบ้าง เช่น ชนท้าย เฉี่ยวชน เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาในการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหารและศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร แบ่งออกเป็นประเด็นสำคัญ 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จากงานวิจัยพบว่า สภาพปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่กลุ่มตัวอย่างเล็งเห็นถึงจุดอ่อนที่ต้องเร่งพัฒนา มีดังนี้

1) บริเวณภายในวัดไม่มีมุมอับสายตาที่ง่ายต่อการกระทำความผิด ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ในพื้นที่บริเวณภายในวัดยังมีมุมอับสายตาที่ง่ายต่อการกระทำความผิด เช่น บริเวณโซนจอดรถบริเวณด้านหลังวัด และที่จอดรถฝั่งตรงข้ามที่เป็นส่วนของโรงเรียน รวมถึงจุดวางรองเท้า เป็นต้น

2) บริเวณภายในวัดมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณอยู่ในระดับมาก

3) ห้องน้ำ เป็นห้องน้ำรวมและการที่มีคนดูแลทำความสะอาด พร้อมทั้งมีการเปิดปิดเป็นเวลาทำให้ระบบการรักษาความปลอดภัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4) การมีไฟส่องให้แสงสว่างภายในบริเวณวัดอย่างทั่วถึง และมีแผงกันสำหรับทางเดินเข้า-ออกที่ชัดเจน แม้ว่าในงานวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างจะมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในส่วนนี้ยังมีบางพื้นที่ไฟส่องสว่างไม่เพียงพอในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีคนร้ายเข้ามางัดร้านเข้ามาขโมยสินของมีค่าหลายครั้ง

ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Jeffery, R. C. (1977) ที่ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพจะทำให้คนร้ายพัฒนาแรงกระตุ้นในการประกอบอาชญากรรม ซึ่งมีทั้งความพึงพอใจหรือความหวาดกลัวจากการประกอบอาชญากรรม เช่น คนร้ายจะถูกกระตุ้นให้ลงมือกระทำความผิด หากพบเห็นบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในซอยเปลี่ยวซึ่งไม่มีไฟส่องสว่างหรือไม่ค่อยมีผู้คนสัญจรผ่านไปมา หรือคนร้ายจะทำการลักลอบจักรยานยนต์ ที่จอดไว้ในห้างสรรพสินค้าที่ไม่มีระบบควบคุมการเข้าออกของยานพาหนะที่ดี ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่จึงเป็นปัจจัย

สำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของคนร้ายได้ ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม เชื่อว่าการที่คนร้ายจะตัดสินใจไม่กระทำความผิดนั้นขึ้นอยู่กับ “โอกาส” ในขณะกระทำความผิดว่ามีโอกาสถูกจับกุมสูงหรือถูกตรวจสอบพบได้ง่ายดั่งนั้น จึงได้เสนอให้ใช้การออกแบบที่พิถีพิถัน สถานที่ทำงาน สถานประกอบการ อาคาร ร้านค้า ตลอดจนสถานที่สาธารณะเช่น สวนสาธารณะ ทางเท้า ที่จอดรถประจำทาง ฯลฯ ให้มีลักษณะที่มีอิทธิพลต่อการทำให้คนร้ายไม่กล้าลงมือประกอบอาชญากรรม โดยการลดโอกาสที่จะกระทำความผิดหรือเพิ่มโอกาสการถูกตรวจสอบหรือสอดส่อง

1.2 ด้านบุคคล พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณอยู่ในระดับมาก มีเจ้าหน้าที่ตรวจตราบริเวณลานจอดรถสม่ำเสมอ ทั้งพื้นที่ภายในบริเวณวัดและบริเวณโดยรอบมีอย่างเพียงพอ เจ้าหน้าที่ของทางวัดมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้เข้ามาใช้บริการ จากผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) ที่กล่าวถึง (1) ผู้กระทำความผิด/คนร้าย (Offender) หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการ (Desire) จะก่อเหตุหรือลงมือกระทำความผิด (2) เหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target) หมายถึง บุคคล สถานที่ หรือวัตถุสิ่งของ ที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย มุ่งหมายกระทำต่อ หรือเป็นเป้าหมายที่ต้องการ (3) โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงเวลา (Time) และสถานที่ (Place) ที่เหมาะสมที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย มีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น จากสภาพปัญหาด้านบุคคลไม่เพียงพอต่อการดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สินกลายเป็นช่องว่างให้ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายมีโอกาสนในการก่ออาชญากรรม เช่น เจ้าหน้าที่ของทางวัดไม่มีการตรวจตราบริเวณลานจอดรถอย่างสม่ำเสมอเป็นการเปิดโอกาสให้แก๊งโบกรถหรือขายมาลัยเครื่องบูชาราคาแพง เพื่อแลกกับการไม่ชุดขี่รถหรือกริดยารถสร้างความเสียหายให้กับผู้มาใช้บริการ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีปกติวิสัย (Routine Activity Theory) การดำเนินชีวิตหรือการทำกิจกรรมบางอย่างในแต่ละวันมีส่วนเอื้อต่อการเกิดอาชญากรรมแต่สิ่งที่แตกต่างกันก็คือทฤษฎีปกติวิสัยจะแบ่งองค์ประกอบอาชญากรรมออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ เหยื่อที่เหมาะสม (Suitable Target) การขาดการคุ้มครองที่ดี (Absence of Capable Guardian) และผู้ที่กระทำความผิด (Motivated Offender)

1.3 ด้านข้อมูลข่าวสาร การแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในวัด โดยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มีประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเข้ามาใช้บริการภายในบริเวณวัด และแจ้งเตือนให้ผู้เข้ามาใช้บริการระมัดระวังทรัพย์สิน สิ่งของมีค่าอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) ในประเด็นเกี่ยวกับ

การป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรม โดยต้องพยายามทำอย่างไรก็ตามที่จะให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรม ด้านใดด้านหนึ่งหายไป เช่น ด้านเหยื่อ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม หรือไม่ให้เกิดเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ เพื่อลดโอกาสที่จะให้ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายจะลงมือก่ออาชญากรรม

1.4 ด้านอุบัติเหตุ พบว่า สภาพปัญหาด้านบุคคล 3 อันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่าง เล็งเห็นถึงจุดอ่อนที่ต้องเร่งพัฒนา คือ อันดับที่หนึ่ง มีหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นเพื่อให้การปฐมพยาบาลผู้ประสบอุบัติเหตุอย่างทันท่วงที อันดับที่สอง มีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุภายในบริเวณวัดเป็นอย่างดี และอันดับที่สาม มีป้ายเตือนเกี่ยวกับประเภทรถหรือลักษณะของอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ในทุกจุดที่มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องตรงกันว่าไม่มีหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นภายในบริเวณวัด แต่มีโรงพยาบาลประจำจังหวัดเปิดเป็นศูนย์ดูแล ส่วนใหญ่ที่พบผู้ที่เข้ามาใช้บริการไม่มีการเจ็บป่วยที่ต้องให้ทางวัดดูแล ทางวัดได้ติดตั้งป้ายแจ้งเตือนทุกบริเวณหรือจุดที่มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ จากผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ Mthembu, N. (2009) ที่กล่าวถึงการแยกแยะสถานะอันตรายทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านความปลอดภัยในอาชีพ (Occupational Safety) และด้านความปลอดภัยสาธารณะ (Public Safety) โดยความปลอดภัยในอาชีพนั้น เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในที่ทำงาน สถานที่ก่อสร้าง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ส่วนด้านความปลอดภัยในสาธารณะนั้นหมายถึง อันตรายที่อาจพบได้ระหว่างอยู่ที่บ้าน ขณะเดินทางท่องเที่ยวหรือระหว่างกิจกรรมนันทนาการ ดังนั้น ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวจึงจัดอยู่ในกลุ่มความปลอดภัยสาธารณะ

2. แนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร
สรุปแนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของวัดโสธรวรารามวรวิหาร แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

2.1 แนวทางด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จัดให้มีการบริหารจัดการที่เน้นทั้งเชิงรับและเชิงรุกมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดมากกว่า 170 ตัว มีเจ้าหน้าที่ดูแลควบคุมกล้องวงจรปิด 24 ชั่วโมง ทั้งในลานจอดรถ โบสถ์ใหญ่ บริเวณรอบ ๆ วัด ทางคณะกรรมการวัดมีการร่วมประชุมกับตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องในทุกเดือน เพื่อหาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมามีคนร้ายก่อเหตุในพื้นที่บริเวณวัดบ่อยครั้ง ทั้งขโมยรองเท้า ขโมยเงินทำบุญ ขโมยกระเป๋าตังค์ เป็นต้น โดยหาแนวทางร่วมกันเพื่อลดการก่อเหตุของคนร้าย ทั้งมีการปรับมุมกล้องวงจรปิดเพื่อลดมุมอับสายตาบริเวณจุดวางรองเท้า บริเวณลานจอดรถ บริเวณในอุโบสถ เป็น

ต้น นอกจากนี้ มีการเพิ่มไฟส่องสว่างภายในบริเวณวัด ส่วนห้องน้ำทางวัดมีการจัดการดูแลความปลอดภัยมีแผนกสำหรับทางเดินเข้า-ออกที่ชัดเจน และมีคนดูแลทำความสะอาด พร้อมทั้งมีการเปิดปิดเป็นเวลาทำให้ระบบการรักษาความปลอดภัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 แนวทางด้านบุคคล ภายในวัดจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจำนวน 4 คน ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งป้องกันการโจรกรรมและอาชญากรรม การสูญเสียอื่น ๆ ทั้งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่เข้ามาใช้บริการภายในวัดโสธรวรารามวรวิหาร ตามความเหมาะสม แต่ด้วยข้อจำกัดทางอัตรากำลังพลไม่สอดคล้องกับผู้ที่เข้ามาใช้บริการภายในวัดทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง แม้ว่าในวันเสาร์ อาทิตย์จะมีเจ้าหน้าที่อาสาเข้ามาช่วยดูแลก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เข้ามาใช้บริการ ปัญหาอุปสรรคสำคัญของดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือการขาดความเข้มงวดในการสแกนผู้เข้ามาใช้บริการภายในวัด และอีกประการที่สำคัญคือ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและอาสาสมัครบังคับขาดทักษะในการเจรจาสื่อสารกับชาวต่างชาติที่เข้ามาใช้บริการทำให้การช่วยเหลือไม่ทันท่วงที เป็นต้น

2.3 แนวทางด้านข้อมูลข่าวสาร ทางวัดโสธรวรารามวรวิหารมีการแจ้งเตือนให้ผู้เข้ามาใช้บริการระมัดระวังทรัพย์สิน สิ่งของมีค่าอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ทางวัดโสธรวรารามวรวิหาร จะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเฟซบุ๊ก เว็บไซต์ และช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ในกรณีที่พบเห็นการก่อเหตุ เช่น การแอบอ้างเรียไรรของเงินทำบุญ การขโมยสิ่งของมีค่า เพื่อเป็นการแจ้งเตือนให้ผู้เข้ามาใช้บริการให้ระมัดระวังตัว

2.4 แนวทางด้านอุบัติเหตุ ส่วนใหญ่ที่พบผู้ที่เข้ามาใช้บริการไม่มีการเจ็บป่วยที่ต้องให้ทางวัดดูแล ส่วนป้ายเตือนทางวัดมีการติดตั้งป้ายเตือนในลักษณะของอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นบ่อยในทุกจุดที่มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ ส่วนการจัดพื้นที่จอดรถในช่วงที่ผ่านมามีอุบัติเหตุการเฉี่ยวชนบ้าง เช่น คนท้าย เฉี่ยวชนนักท่องเที่ยว เป็นต้น

จากผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (Management Functions - PODCC) ของ Henri Fayol (1916) โดยเสนอแนวคิดและกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารประกอบด้วย การวางแผน (Planning) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องเตรียมการวางแผนการทำงานขององค์การไว้ล่วงหน้าการจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องเตรียมจัดโครงสร้างขององค์การให้เหมาะสมกับทรัพยากรทางการบริหาร การสั่งการ (Directing) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องมีการวินิจฉัยสั่งการที่ดีเพื่อให้การดำเนินงานขององค์การดำเนินการไปตามเป้าหมาย การประสานงาน (Co-Ordinating) หมายถึง การที่มีผู้บริหารมีหน้าที่เชื่อมโยงต่าง ๆ ขององค์การให้ดำเนินไปอย่างสอดคล้องต้องกัน และการควบคุม

(Controlling) หมายถึง การที่ผู้บริหารคอยควบคุมและกำกับกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์การให้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้

นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศของ Imbeah, N., & Bujdoso, Z. (2018) ที่กล่าวถึงแนวทางการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่าด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวสามารถช่วยและเพิ่มความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยของวัดหรือศาสนสถานทำให้สามารถนำผลข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางการจัดการด้านความปลอดภัยด้านต่าง ๆ ของสถานที่ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยประจำหรือเฉพาะกิจรวมถึงชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่เอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัดหรือศาสนสถานควรกำหนดแนวทางการจัดการความปลอดภัยให้มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดอย่างเพียงพอและครอบคลุมพื้นที่เพื่อลดมุมอับสายตา พร้อมใช้งานกล้องวงจรปิดได้ 24 ชั่วโมง สามารถตรวจสอบได้ทันทั่วทั้งที่ กรณีถ้ามีเหตุร้าย การเพิ่มไฟส่องสว่างภายในบริเวณวัด มีแผนกสำหรับทางเดินเข้า-ออกที่ชัดเจน พร้อมทั้งมีการเปิดปิดเป็นเวลาทำให้ระบบการรักษาความปลอดภัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านบุคคล วัดหรือศาสนสถานควรมีการจัดอัตรากำลังพลในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมใช้บริการภายในสถานที่นั้น ๆ ตามความเหมาะสมในอัตรากำลังพลที่สอดคล้องกับผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ควรเพิ่มทักษะการสื่อสารขั้นพื้นฐานให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและอาสาสมัครในการเจรจาสื่อสารกับชาวต่างชาติที่เข้ามาใช้บริการทำให้การช่วยเหลือไม่ทันทั่วทั้งที่ เป็นต้น

3. ด้านข้อมูลข่าวสาร วัดหรือศาสนสถานควรมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนให้ผู้เข้ามาใช้บริการระมัดระวังทรัพย์สิน สิ่งของมีค่าอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ เช่น การแอบอ้างเรียกรอเงินทำบุญ การขโมยสิ่งของมีค่า เพื่อแจ้งเตือนให้ผู้เข้ามาใช้บริการให้มีความระมัดระวังตัวมากขึ้น

4. ด้านอุบัติเหตุ วัดหรือศาสนสถานควรมีหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้น กรณีผู้ที่เข้ามาใช้บริการการเจ็บป่วย มีป้ายแจ้งบอกอย่างชัดเจนและจัดสรรให้อยู่ในพื้นที่สะดวก ง่ายต่อการมองเห็น เพื่อขอใช้บริการ ส่วนป้ายเตือนในลักษณะของอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นบ่อย ควรแจ้งในทุกจุดที่มี

โอกาสเกิดอุบัติเหตุ เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุซ้ำในช่วงที่มีการใช้บริการเป็นจำนวนมาก เช่น ระวังชนท้าย หรือเดินระวางรถ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการจัดการความปลอดภัยของวัดโสธรวรารามวรวิหาร ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อเสนอแนะเพื่อนำเสนอได้ 2 ประเด็น ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. วัดโสธรวรารามวรวิหารควรเพิ่มอัตราเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรืออาสาสมัคร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ามาใช้บริการเพิ่มจำนวนมากขึ้น
2. วัดโสธรวรารามวรวิหารควรมีการจัดทำโครงการอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและอาสาสมัครให้มีทักษะในการเจรจาสื่อสารกับชาวต่างชาติที่เข้ามาใช้บริการทำให้การช่วยเหลือไม่ทันทั่วถึง เป็นต้น
3. วัดโสธรวรารามวรวิหารควรกำหนดความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ตรวจเช็คกล้องวงจรปิดและไฟส่องสว่างที่เสียและยังไม่ได้รับการซ่อมแซมในบริเวณพื้นที่ของวัดพร้อมทั้งทำตารางตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการวัดในแต่ละรอบ 3 เดือน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. วัดหรือศาสนสถานปัจจุบันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม สามารถนำผลการวิจัยเรื่องการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งได้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติได้ ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง ดูแลอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้เกิดความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวหรือผู้มาใช้บริการได้
2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในพื้นที่ของวัดโสธรวรารามวรวิหารเท่านั้น ซึ่งการเสนอแนะแนวทางในครั้งนี้ควรคำนึงถึงบริบทของแต่ละสถานที่ อาจจะต้องเข้าถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาวางแผนการจัดการความปลอดภัยของวัดหรือศาสนสถานให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการดูแลชุมชนให้ปลอดภัย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2565). คู่มือการบริหารงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม. เข้าถึงได้จาก <https://www.docdroid.net/Zk8lz0E/manual-1.pdf>.

- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (2565). *City Data Platform*. เข้าถึงได้จาก <https://catalog.citydata.in.th/dataset>
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling Techniques*. New York: John Wiley & Sons.
- Fayol, H. (1916). *General and industrial management*. London: Sir Isaac Pitman and Son.
- Imbeah, N., & Bujdoso, Z. (2018). Tourist Safety and Security in the Central Region of Ghana-Overview and Case Study. *Ecocycles*, 4(2), 33-45.
- Jeffery, R.C. (1977). *Crime Prevention through Environmental Design*. (Second Edition). Beverly Hills, CA: Sage.
- Mthembu, N. (2009). *Tourism Crime, Safety and Security in the Umhlathuze District Municipality, Kwazulu-Natal*. Master Thesis, University of Zululand. (Dissertation of the Faculty of Arts). the Department of Recreation and Tourism: University of Zululand.